

DORPSORGaan

spaarndam

DORPS-ORGAAN SPAARNDAM

inhoud:

"een hearing"	2
verenigingsnieuws	3
van 's dorpsraads activiteiten in zijn 2e periode	4
willens en wetens	6
een gouden verenigingsjubileum	8
rollaag omhoog	10
historische aangelegenheden	11
verenigingsaangelegenheden	12

redactieleden:

e. huttinga	spaarndammerdijk 96A
j.a. knijnenburg	ijdijk 26
p.a. roelofsen	dr.w. nijestraat 9
d.a. verdurmen	visserseinde 71

blad van de dorpsraad-spaarndam
3e jaargang nr. 3

redactie-adres: Dr.W. Nijestraat 9, Spaarndam (oost)

» EEN HEARING »

Voorlichtingsavond inzake het Streekplan voor het Noordzeekanaalgebied (industrie, recreatie en woningbouw).

Op donderdag, 13 februari j.l. heeft het gemeentebestuur van Haarlemmerliede en Spaarnwoude een voorlichtingsavond verzorgd, die bijzonder geslaagd mag worden genoemd.

De opkomst was dusdanig groot, dat de toch al grote kantine van de suikerfabriek (in Halfweg) te klein bleek om alle belangstellenden daarin onder te brengen.

De voorlichtingsavond was bedoeld om de burgerij in te lichten over "het hoe, het waarom en het wanneer" van de ontwikkelingen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, een en ander in het kader van het Streekplan voor het Noordzeekanaalgebied.

Deze inlichtingen werden bij monde van de burgemeester der gemeente, de heer H.M. van Bruggen, verstrekt, geïllustreerd door goede dia's.

Na afloop van de inleiding werd de opgekomen de gelegenheid geboden vragen te stellen, waarvan in ruime mate gebruik werd gemaakt.

De vragen werden beurtelings beantwoord door de Burgemeester en de heer Gijzel, één der wethouders van de gemeente.

Het is onnodig een volledig verslag te geven van al hetgeen tijdens deze voorlichtingsavond te berde is gebracht, aangezien de dagbladders zich hieromtrent voldoende heeft beijverd.

Wij menen dan ook in dit bestek te kunnen volstaan met het memoreren van die punten, welke de ontwikkelingen bij Spaarndam betreffen en wel met name op het gebied van de woningbouw en de recreatie.

a.

Zo kon uit een veel gelezen dagblad op het punt van de woningbouw worden afgeleid, dat het niet kansloos schijnt, dat in "het poldertje" tenminste 200 woningwoningen gebouwd gaan worden (redactie: wat de burgemeester betreft, bij voorkeur op zeer korte termijn). Premiewoningen zouden er eveneens kunnen worden gebouwd, evenals een aantal bungalows.

Wij wensen het gemeentebestuur hierbij veel succes toe, waarbij wij de hoop uitspreken, dat

het hierbij niet zal blijven, want wij menen te weten, dat het gemeentebestuur circa 500 woningen in Spaarndam heeft gepland. Ogenschijnlijk een groot aantal. Niet als men bedenkt, dat a. alle door de industrie verdrevenen woningzoekenden zijn en b. in Halfweg (nagenoeg) geen woningbouw meer kan worden gepleegd. Bovendien is in dit aantal een deel van het na te noemen "bospersoneel" verdisconteerd.

Al bij al een niet dan node groots opgezet plan, dat, naar wij hopen, volledig gerealiseerd zal worden. Een plan voor een totaal nieuwe dorpskern, waarvan eveneens gehoopt wordt, dat het er ook in alle opzichten leefbaar zal zijn, zulks niettegenstaande de aanwezigheid in de onmiddellijke nabijheid van de industrieën.

b.

Inzake de recreatieve voorzieningen deed de burgemeester de uitspraak, dat Spaarndam daar in volgens de plannen "Dè parel" zal gaan vormen. Voor de voorstanders in Spaarndam van "De Hout" zal dit een onverdeeld genoegen zijn, voor de tegenstanders wellicht geen onverdeeld misnoegen.

Voorts werd in het kader van de recreatie duidelijk gemaakt, dat de Spaarndammerhout, als die eenmaal zal zijn, zoals die is gedacht, namelijk + 2.900 ha groot, alsdan bemand zal moeten zijn met een personeelsbestand van circa 140 man, daarbij uitgaande van de geldende norm, dat elke 20 ha bos telkens een full-timers-functie oplevert voor 1 persoon.

Het recreatiegebied zou volgens de huidige plannen worden doorkruist door een net van wegen, hetgeen tot grote versnippering zou leiden. De mogelijkheid is evenwel aanwezig, dat er op dit punt nog wel wat te veranderen valt, aangezien de op de kaart getrokken lijnen nog niet van definitieve aard zijn.

Een winstpunt is al vast, dat de zogenaamde Hoge Dijk (verbinding Halfweg-Spaarndam) met het oog op het behoud van het landschappelijk schoon naar alle waarschijnlijkheid niet zal behoeven te verdwijnen.

Als wij nog even zo doorgaan, zien wij elkaar al bijna in "het bos" lopen. Daarom laten wij het voor ditmaal hierbij. Zo lang er hier geen boswachters met groene uniformen te zien zijn, is daarvoor te meer aanleiding.

Alles moet zijn tijd hebben en zal ook door die tijd worden opgelost.

Bomen hebben nu eenmaal een bepaalde tijdsperiode nodig om volgroeid te zijn.

Wellicht zijn er onder ons, die naar wij hopen in de toekomst met anderen met volle teugen van "Onze Hout" kunnen genieten.

Trouwens, het is niet alles bos, wat er in het recreatiegebied "De Spaarndammerhout" is gepland.

P.A. R.

VERENIGINGSNIEUWS

»DON BOSCO» komt weer en wel op 29 maart.

Namens de jeugdclub "Don Bosco" herinneren wij de Spaarndammers er aan, dat op

29 maart (zaterdag)

wederom oud papier en vodden worden opgehaald.

"Don Bosco" maakt het U al zo gemakkelijk mogelijk.

Werkt U dan mee en houdt rekening met deze datum.

De Redactie.

Van 's dorpsraads activiteit in zijn 2e periode . . . .

Verslag werkzaamheden Dorpsraad Spaarndam periode maart 1968 t/m december 1968.

Van de activiteiten van de Dorpsraad Spaarndam wordt voortaan verslag gedaan over een periode, die samenvalt met het kalenderjaar.

Aangezien het eerste verslag de periode van maart 1967 t/m februari 1968 omvatte, betreft het onderhavige verslag het tijdvak van maart 1968 t/m december 1968.

Het daaropvolgende verslag zal dan voor het eerst de activiteiten van een vol kalenderjaar betreffen.

Het is ook ditmaal geenszins de bedoeling van de dorpsraad met een verslag voor het voetlicht te treden, -waarbij in allerlei details wordt afgedaald.

Wel is het daarentegen zinvol in grote lijnen een terugblik te werpen op een verstreken periode.

Welnu, de raad heeft zich wederom met een respectabel aantal zaken ingelaten. Zaken, die eensdeels vanwege hun belangrijkheid veel tijd hebben opgeëist. Anderzijds ook zaken, die minder tijdrovend waren.

Een aantal gewone werkvergaderingen was nodig om al deze zaken aan te pakken. Op 1 oktober 1968 werd een openbare vergadering gehouden, waarvoor, naar Spaarndamse begrippen, flinke belangstelling bestond. Voorts had op de 12e november van dat jaar een bespreking plaats met het bestuur van de "Stichting Jeugdhuis Spaarndam", alsmede met de van dit jeugdhuis gebruik makende verenigingen (toneelverenigingen "De Spaerne Ghesellen" en "Ardaleon" en jeugdbeweging "Don Bosco"). Onderwerp van bespreking vormde de huidige gang van zaken met betrekking tot het jeugdhuis en de toekomst ervan. Met de plaatselijke verenigingen in hun totaliteit is vervolgens op 25 november d.a.v. vergaderd en wel als uitvloeisel van het opgaan in de dorpsraad van de contactcommissie, in die zin, dat de werkzaamheden van deze commissie destijds door de dorpsraad zijn overgenomen. Voor deze vergadering was ook al weer grote belangstelling.

Om eventuele misverstanden te voorkomen, mag de aandacht nog wel weer eens worden gevestigd op het feit, dat, zulks in tegenstelling tot het verleden, sedert de installatie van de dorpsraad de belangen van zowel het oostelijke als het westelijke gedeelte van Spaarndam worden behartigd, ook al behoren deze dorpsgedeelten respectievelijk tot de gemeente Haarlemmerliede en Spaarwoude enerzijds en Haarlem anderzijds. Dat deze laatste omstandigheid niet bevorderlijk is voor het realiseren van een in alle opzichten gelijk voorzieningspeil in de beide dorpsdelen, is zonder meer duidelijk.

Onderwerpen - van dusdanige importantie, dat zij in kort bestek een beschouwing behoeven - zijn de volgende.

In het oog lopend is wel het zich steeds scherper aftekende onderscheid op het gebied van de woningbouw tussen oost enerzijds en west anderzijds. Werd de woningvoorraad in west ook in deze verslagperiode helaas weer niet vergroot, in oost daarentegen verkeerde de bouw van een complex van 12 woningen aan de Ringweg in december 1968 in een vergevorderd stadium.

De voorziening met aardgas van het oostelijke dorpsdeel is voorts een aangelegenheid, die eveneens op zich laat wachten. Verwacht mag worden, dat men in oost niet langer van aardgas verstoken zal blijven dan strikt noodzakelijk is.

Het uitblijven van passende verkeersmaatregelen, in het bijzonder geldend voor de dorpsdijk,

vervult de dorpsraad vervolgens met aanhoudende zorg. Hieromtrent is zeker van de zijde van de dorpsraad het laatste woord nog niet gesproken.

De dorpshuisaffaire blijft evenzeer in het middelpunt van de belangstelling, getuige ook de vergadering van de 25e november met de verenigingsbesturen. Voor de realisering van een dorps-huis in Spaarndam komen enkele bedragen voor in het meerjaren-investeringsplan der gemeente Haarlem. Wellicht is een plan voor een dorps-huis dusdanig op te zetten, dat daarin andere activiteiten kunnen worden gebundeld, waarbij niet in de laatste plaats wordt gedacht aan het daarin onderbrengen van een aan de eisen van tijd aangepast wijkgebouw voor het kruisverenigingswerk (gezondheidscentrum).

Dat uit de kring van de dorpsgemeenschap (de plaatselijke verenigingen daarbij uiteraard ingegrepen) belangstelling wordt ondervonden, stemt de dorpsraad tot voldoening.

Eveneens goed zijn de verhoudingen tot de overheden, waarmee de raad te maken heeft.

Het maandelijks verschijnende Dorpsorgaan Spaarndam bevat naar het oordeel van de redactie nog steeds te weinig artikelen, die het plaatselijke verenigingsleven raken. Gelukkig hebben enkele verenigingen het door, dat het goed is om aan de weg te timmeren. Zij laten dan ook van tijd tot tijd in dit dorpsorgaan het nodige van zich horen. De redactie heeft wederom getracht naar beste kunnen van alles en nog wat via dit orgaan aan de man te brengen.

De taak van de dorpsraad - dit zij nog eens onderstreept - is een adviserende, voor zoveel het zaken betreft, die het algemeen dorpsbelang betreffen.

De raad heeft zich dan ook ten doel gesteld de instandhouding en verdere ontplooiing van Spaarndam met alle hem ten dienste staande middelen te bevorderen, daarbij duidelijk voor ogen houdend, dat a. Spaarndam zijn eigen dorpskarakter zo veel mogelijk moet blijven behouden en b. dat al datgene, wat in het kader van de uitbreiding van Spaarndam staat te gebeuren, evenwichtig en harmonisch zal dienen te geschieden.

Met de begrippen industrie-reëteit en recreatietoekomst zijn de dorpsraad en vele anderen zo zoetjes aan wel vertrouwd geraakt. Aangaande de industrie (Mobil Oil e.a.) is terecht meermaals de vraag gerezen of, en zo ja in hoeverre, deze het gevestigde Spaarndamse leefklimaat geweld gaat aandoen. De raad kan alleen nog maar de hoop uitspreken, dat dit niet op onduidbare wijze het geval zal zijn. Met het realiseren van de Spaarndammerhout is nog steeds niet begonnen. Het is overigens een project, waarmee volgens de plannen een uitgave van enige honderden miljoenen gulden zal zijn gemoeid.

Aldus de hoofdlijnen van dit verslag.

Overigens zouden er vele zaken zijn op te sommen, die alle in de handelingen van de raad staan opgetekend en die voor een deel zijn voorbereid in het kleinere sectieverband (dorpsbelangen, verenigingsaangelegenheden, planologie).

De normaliter uit 7 leden bestaande dorpsraad moest sinds 1 oktober 1968 (tot omstreeks 1 februari 1969) "van zessen klaar zijn", doordat de heer R. van Meesche wegens vestiging buiten Spaarndam zijn lidmaatschap van de dorpsraad moest opzeggen.

De heer C. van Rijendam tenslotte, heeft als toegevoegd administrateur de dorpsraad wederom vele en belangrijke diensten bewezen, waarvoor hem gaarne lof wordt toegezwaaid.

Dorpsraad Spaarndam,
P.A. Roelofsen, secretaris.

1 Willens en Wetens

Wist u .....

- a. dat een Haarlemse ijsclub het initiatief heeft genomen tot het stichten van een Kunstijsbaan voor Kennemerland, waarvoor een bedrag van f 4.000.000,-- benodigd is; dat, als alles meezit, heel Kennemerland al in het winterseizoen 1970/1971 op die kunstijsbaan zal kunnen schaatsen; dat de kunstijsbaan is gesitueerd op de plaats van de huidige gemeentelijke natuurijsbaan aan de Delftlaan (in Haarlem); dat het ontworpen schetsplan uitgaat van een 400-meterbaan, voorlopig zonder tribunes, en van een overdekte ijshockeybaan van 30 bij 40 meter; op basis waarvan het mogelijk zal zijn officiële wedstrijden te houden;

al bij al naar onze mening een lofwaardig streven naar een gladde en harde bedoening, waarop, naar wij hopen, geen scheve schaatsen behoeven te worden gereden; tenslotte, wij verwachten niet, dat "Nova Zembla" straks wel zal kunnen inrukken, want een natuurijsbaan in een rustig polderlandschap moet het nu eenmaal altijd blijven doen;

- b. dat de overheid, waaronder te verstaan rijk, provincies en gemeenten, steeds meer geld besteedt ten behoeve van culturele- en recreatieve doeleinden, zulks blijkende uit het feit, dat de uitgaven voor deze tak van overheidszorg zijn toegenomen van 640 miljoen gulden in 1966 tot vermoedelijk rond 750 miljoen gulden in 1967 en 905 miljoen in 1968; dat deze toenemingen overeenkomen met een gemiddeld jaarlijks stijgingspercentage van rond 20;

de verwachting is onzes inziens dan ook gerechtvaardigd, uitgaande van deze tendens, dat de zogenaamde Spaarndammerhout er echt wel zal komen, ongeacht of u er al dan niet gelukkig mee zult zijn;

- c. dat de kans bestaat, dat wij straks opnieuw zullen moeten geloven aan belastingverhogingen, die wellicht op 1 juni van dit jaar zullen worden ingevoerd en waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor de financiering van de uitgaven, die het gevolg zijn van de extra defensie-inspanning; dat de belastingverhogingen, aldus de voorstellen van de ministerraad, betrekking zullen hebben op de accijnzen op bier, gedistilleerd, olie, benzine en voorts op de ..... motorrijtuigenbelasting;

als deze belastingvoorstellen door de Staten-Generaal worden aangenomen,

zouden wij - los van enige politieke signatuur - nu reeds willen stellen, dat het onderhand wel een benauwende zaak wordt, als je nog steviger in de greep van 's rijks fiscus wordt gedrukt; de belastingschroeven zijn immers toch als behoorlijk aangedraaid;

- d. dat van bepaalde politieke zijde onlangs is medegedeeld, dat het een punt van bespreking is om wijkraden met bestuurlijke bevoegdheden te bekleden, iets, wat krachtens de heden ten dage geldende wetgeving mogelijk is;

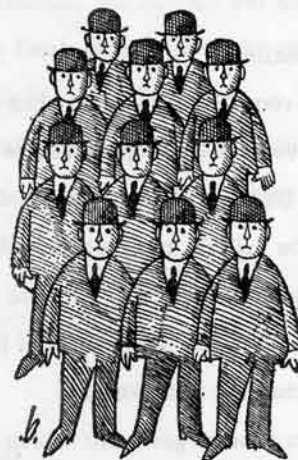
wij tekenen hierbij aan, dat hieraan de gedachte van decentralisatie in bepaalde mate ten grondslag ligt en dat een dergelijke nieuwe introductie wellicht kans van slagen heeft, mits men daarbij kan beschikken over krachten, die op deskundigheid kunnen bogen en niet alleen zo maar zonder meer "inspraak" willen, omdat dat nu eenmaal een modeverschijnsel is; overigens komen bij een dergelijk nieuwtje allerlei problemen om de hoek kijken; zo rijst de vraag in hoeverre bestuurlijke bevoegdheden zullen kunnen worden gedelegeerd; een andere zorg is, dat er voor gewaakt dient te worden, dat te logge lichamen ontstaan, die op hun beurt de onbestuurbaarheid weer in de hand kunnen werken, waardoor uiteindelijk toch nog een averechts effect zou worden verkregen; deze problemen en vele andere daarbij zijn er om opgelost te worden; mede op grond van de hieromtrent op gang zijnde studies, zouden wij ons niet nu reeds bij voorbaat al "pro" of "contra" het instituut "wijkraden met bestuurlijke bevoegdheden" willen uitspreken; toch willen wij stellen, dat wijkraden ook zonder deze bevoegdheid zeer wel zinvol kunnen functioneren, mit men deze raden van de zijde van de overheid in de gelegenheid stelt steeds

vroegtijdig te adviseren omtrent zaken, die ook deze raden aangaan; het zij zo, dat de adviezen van de wijkraden zo veel mogelijk van meet af aan in de ambtelijke molens meedraaien;

wij besluiten in dit verband met een reeds eerder aangehaalde uitspraak van een inmiddels overleden politicus, welke als volgt luidt:

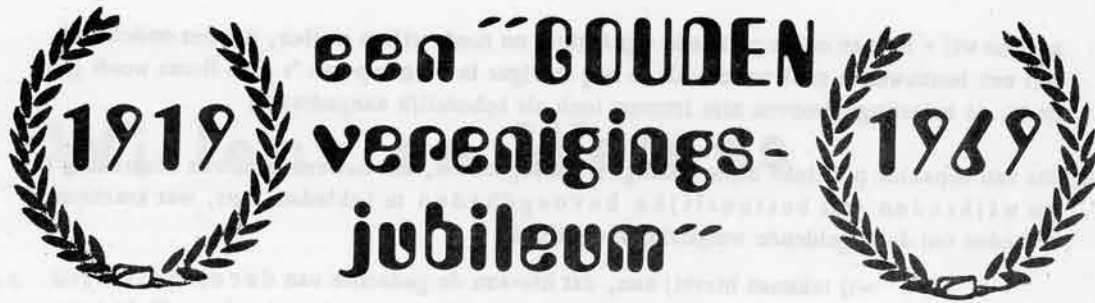
"Van deskundigheid alleen kan het bestuur het niet hebben. Bestuur moet aannemelijk worden gemaakt voor de bestuurden. Zij moeten het gevoel hebben, dat over hun rechten en belangen niet zonder hen wordt beschikt".

Je hoeft niet aan politiek te doen, om het met deze uitspraak eens te zijn, zo dachten wij.

"DE WIJKRAAD"

P. A. ROELOFSEN.

VIJFTIG JAAR "SFC SPAARNDAM"

Het kenmerkende van een jubileum is, dat het altijd komt.

Bijzondere verrichtingen zijn niet vereist om een aantal jaren vol te maken. Het blijven doorgaan met een vereniging heeft vanzelf tot gevolg, dat vroeg of laat een dan ook kleiner of groter jubileum aanbreekt.

SFC Spaarndam is thans aangeland in het jaar, waarin herdacht wordt het dat 50 jaar geleden allemaal begonnen is. Dat is wel weer een nuttig aspect van een jubileum: het terugdenken aan de verenigingsgeschiedenis en hoe daaruit de huidige vereniging ontstond, is zonder meer passend. Temeer, omdat het misschien tot conclusies zal leiden.

Voetbal werd er in Spaarndam al gespeeld rond de eeuwwisseling.

Twee clubs, AJAX en S.D.O. vormden de voedingsbodem voor SFC Spaarndam. Een club, die de uit "muziektwisten" (duidt op moeilijkheden tussen twee - voormalige - Spaarndamse muziekverenigingen) ontsproten club Rood-Wit glansrijk de baas was. Dankzij Willem Kuiper, de eerste voorzitter van SFC. En als er geen mobilisatie geweest was, zou S.D.O. misschien nog de Spaarndamse voetbalclub bij uitstek zijn, want door die mobilisatie ging S.D.O. ter ziele. De sfeer van de Spaarndamse voetbalclub was echter geproefd, zodat het ons niet mag verbazen, dat in 1919 de toenmalige ondernemende figuren in Spaarndam weer een voetbalclub oprichtten.

Het is goed om terug te denken aan de oude SFC'ers, die er voor zorgden, dat er een club kon komen met een geweldige traditie. Het is goed om te bedenken, dat elke nieuwe generatie bestuurders en functionarissen van de voorgangers geleerd heeft. De zegswijze, dat de leerling de meester zal overtreffen, is hierop zeker van toepassing. "SFC Spaarndam" is in die 50 jaar gegroeid naar een vereniging met een organisatie, zoals weinig Spaarndamse en andere verenigingen bezitten. Het evolueren van een uit een 3-man bestaand bestuur naar een organisatie, bestaande uit 27 functionarissen, is een boeiende ontwikkeling geweest, die niet in 5 jaar haar bestek heeft gevonden.

Vijftig jaren voetbal in Spaarndam hadden tot resultaat, dat SFC Spaarndam na die 50 jaren in de kracht van haar leven is. De verenigingsmalaise, waaraan zo menige vereniging ten onder ging, heeft daaraan niets kunnen veranderen. Vanzelfsprekend ging de weg niet alleen over kampioenschappen.

De man, die na Willem Kuiper de voorzittershamer overnam, zag die golfbeweging al aardig afgetekend en sprak de gevleugelde woorden over de ups en downs. Het is de "conjunctuurloop" van elke vereniging. Dat uit het dal van die conjunctuur toch steeds weer omhoog gekropen werd, was en is de verdienste van al diegenen, die SFC Spaarndam maakten tot wat het is. Een verenigingsman zal weten wat dat betekent.

Meestal is een jubileum de aanleiding tot een receptie, een feest, een retnie en soms ook tot een jubileumboek. SFC Spaarndam zou aan dat alles natuurlijk niet voorbij kunnen gaan. Met de receptie, het feest en de retnie zal gewacht worden tot het gereedkomen van de nieuwe accommodatie nabij de Ringweg. Aan een jubileumboek is ook gedacht, en het is dat jubileumboek, dat de leden en donateurs op zaterdag 1 maart j.l. er aan heeft herinnerd, dat het op 1 maart 1919 allemaal begon.

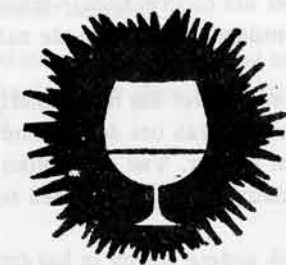
Indachtig de belangstelling van niet-leden en niet-donateurs, zijn er jubileumboeken beschikbaar voor deze mensen. Eenvoudiger blijft het natuurlijk om donateur of lid te worden. Maar belangstellenden, die de toch wel kleurrijke historie van SFC Spaarndam willen lezen, kunnen dit, rijk met foto's verlichtte boek, verkrijgen à f 2,50 bij de penningmeester, de heer J.A. Warren, Westkolk 34.

Hopelijk zullen dus in de zomer van dit jaar de festiviteiten plaats kunnen vinden, waarbij wij U gaarne wensen te ontmoeten.

P. Kroon,
hoofdredacteur van "de SFC'er".

Redactie:

"SFC-Spaarndam", nu reeds gaarne onze hartelijke
gelukwensen !!!

ROLLAAG OMHOOG...?

Een reactie naar aanleiding van het artikel in het vorige nummer "Spaarndam geen museum".

In het laatst voorafgegaane nummer van het Dorpsorgaan Spaarndam pleitte de heer W. de Graaf voor een betere oplossing van het verkeersprobleem voor Spaarndam.

Met de gedachte, dat het verkeer in Spaarndam een probleem is, dat nog steeds groter wordt, is iedereen het wel eens.

Hoe dit probleem moet worden opgelost? Dat is de vraag!

De heer De Graaf ziet heil in een verbreding van het wegoppervlak van de Dijk, waartoe dan de rollaag zou moeten worden verhoogd en wel tot de hoogte, waarop de kruin van de dijk zich bevindt.

Afgezien van de moeilijkheid om die rollaag te verhogen - er zou een verankering en drainage moeten worden aangebracht - zullen met name de bewoners van de huizen aan de dijk, onderaan de rollaag, zo'n muur voor hun ramen stellig niet erg waarderen.

Bovendien lost een voetgangerspad op de dijk het verkeersprobleem niet op. De oorzaak ligt bij . . . . de auto's, die aldus geen meerdere ruimte (om te rijden of te staan) verkrijgen.

De heer De Graaf weet dat waarschijnlijk ook wel, maar hij vreest vooral, dat een rondweg om Spaarndam een terugslag voor de middenstand zou kunnen betekenen. Door die rondweg zou het doorgaande verkeer zijns inziens verdwijnen.

Deze vrees is ook naar de mening van de dorpsraad ongegrond.

Op het ogenblik kan men in de meeste gevallen met goed fatsoen nauwelijks op de dijk parkeren en dat moet het (doorgaande) verkeer toch kunnen, wil de middenstand daarmee zaken doen.

In de eerste plaats is het dus noodzakelijk, dat er aan de beide zijden van ons dorp ruime parkeergelegenheden komen. Van die punten is elk plekje in Spaarndam binnen 10 minuten te bereiken.

De dijk, en ook andere wegen in het dorp, zijn dan weer beter geschikt voor het verkeer en juist

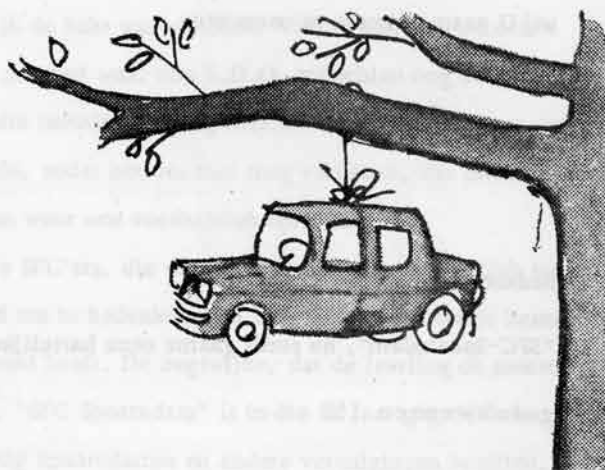
door het terugdringen van "het blik" veel aantrekkelijker voor de bezoekende toeristen.

De rondweg is in een later stadium nodig om de grote categorie pendelaars tussen kuststreek en Amsterdam om Spaarndam heen te leiden. Vele van deze pendelaars hebben in Spaarndam wellicht nimmer een voet buiten hun auto's gezet en kiezen de nu nog minst tijdrovende route en wel door Spaarndam.

Bij het gereedkomen van Rijksweg 6 zal hierin wellicht iets verandering ten gunste van ons dorp komen. Het is echter zeer de vraag, of de grote groep forensen, komend van Haarlemnoord tot en met Driehuis, de omweg naar de Velsertunnel wel zal maken, te meer, wanneer men naar het Westelijk Havengebied van Amsterdam moet.

Overigens, ter geruststelling, weliswaar is het moderne verkeer tegenwoordig grotendeels op de grote - doorgaande - wegen en omleidingen om de woonkernen aangewezen, niettemin weet menige automobilist precies waar men moet afslaan om rustig een kopje koffie of iets dergelijks te kunnen gebruiken.

Hierin ligt in de toekomst ook de uitdaging aan de Spaarndamse middenstand.

G.P. Stapel

„HISTORISCHE AANGELEGENHEDEN”

HET BEGRAVEN IN DE N.H. KERK (I)

Op 1 januari 1813 verbood keizer Napoleon Bonaparte de oude gewoonte om de doden in de kerk te begraven. Ons land was toen bij Frankrijk ingelijfd en daarom moest men de bevelen van de keizer stipt opvolgen. Dat het niet van harte ging, blijkt wel uit het feit, dat, toen in november 1813 de Fransen hier verdreven werden en de prins van Oranje uit Engeland terugkeerde, de lijken weer in de kerk werden begraven. Een kinderlijkje, dat al op het kerkhof begraven lag, is toen zelfs in de kerk herbegraven.

De oude kerk had 80- en de nieuwe kerk 50 grafsteden. De manier van begraven was nauwkeurig geregeld. Hoofdfiguur daarbij was de doodgraver, die tevens koster, voorzanger en schoolmeester was. Als hij het graf ging graven, dan moest hij het zand zolang op de laagste plaats in de kerk brengen en na de begrafenis moest de vloer weer gelijk komen te liggen. Dat egaliseren van de vloer was iedere keer weer een groot probleem, vooral doordat er op elk graf een drietal zerken lag. In 1767 moest de vloer met behulp van een last zand en een aantal nieuwe stenen geheel worden geëgaliseerd. Dat het in 1804 weer moest gebeuren, zegt voldoende. De kerkmeesters besloten in 1805, dat zij vier keer per jaar met de timmerman, die het werk in de kerk waamam, de vloer zouden inspecteren en de kleine verzakkingen dan zouden laten ophalen. Grote verzakkingen, die blijkbaar ook wel eens voorkwamen, moesten direct verholpen worden.

Het begrafenistarief was nauwkeurig bepaald. Er was geld verschuldigd voor het kerkerecht, voor het gebruik van het kleed, de roef en de baar, voor het klokluiden en voor de legerstede. Er was een bijzonder tarief voor kinderen beneden 10 jaar en voor doodgeboren kinderen. De doodgraver kreeg één derde deel van de begrafenis-kosten als loon en verder een bedrag voor het delven van het graf, voor het nodigen en het voorgaan en voor het cedul "maken en aflezen. De lijken van de Diaconie en Dorpsarmen moesten geheel gratis worden begraven.

Het was voor de dorpelingen duidelijk te horen of iemand van de armen werd begraven, want dan mocht van de kerkmeester alleen de kleine klok of "bengel" worden geluid, tenzij het luiden betaald werd. De koster moest er voor zorgen, dat na elke begrafenis bij de uitgang van de kerk een kind voor de "Diaconie of Arme" stond met een bus voor een aalmoes.

Dat de betaling van de begrafenis-kosten nog al eens moeilijkheden opleverde, blijkt uit een ordonantie, die opgemaakt werd op het "Regthuijs" van Spaarndam in het jaar 1752. Daarin werd het volgende bepaald:

"Schout, schepenen, Kerk- en Ammeesteren van Spaarndam, hebben goedgevonden en geordonneerd, dat alle degeene die het nieuwe Doodkleed (welke Juffrouw Maria Verrijn, de weduwe van Gerrit Knoop, aan de Kerk van Spaarndam heeft geschonken en vereert^{***}) kome te gebruiken zonder de Roef, daar voor sullen moeten geven of betalen twee gulden; wijders, dat het zelve niet mag gegeven worden aan de zulken, die in voorgaande tijd in gebreke van betalinge der doodschulden zijn gebleven, ten ware dat die nieuwe dan vooraf wierde betaald".

Genoemde Gerrit Knoop was tijdens zijn leven bode van Rijnland geweest en had toen voor het uitoefenen van zijn ambt een knecht in dienst met een paard en een sjees om hem overal heen te rijden. Hij woonde in het perceel Westkolk nummer 49.

roef * = een dakvormig deksel van een doodkist

cedul ** = een overlijdensakte

vereert *** = iemand iets tengeschenke hebben gegeven

(wordt vervolgd)

G. v. d. Beldt jr.

VERENIGINGSAANGELEGENHEDEN

NIEUW "BLOED" GEVRAAGD VOOR SPAARNDAM'S GEMENGD KOOR

Het dorpsorgaan Spaarndam is, geloof ik wel, de beste gelegenheid om alle Spaarndammers, dus zowel in oost als in west, op gemakkelijke wijze te bereiken.

Het volgende wil ik dan ook gaarne onder de aandacht brengen.

In eerste instantie gaat het hier niet om de oudere lezerskring, alhoewel ik de ouderen onder ons bij voorbaat ook weer niet wil uitsluiten.

Waarom gaat het. Wel, om de plaatselijke zangvereniging "Spaarndam's Gemengd Koor".

Bijna ieder van ons weet nog goed, dat dit koor op 5 oktober 1968 zijn 12e lustrum heeft gevierd.

Een receptie, die druk bezocht was, was daaraan verbonden.

Na zo'n jubileum wordt er, zoals te doen gebruikelijk, altijd nog even nagekaart. Dit was ook hier het geval.

Het ging er over, dat Spaarndam's Gemengd Koor zich gaarne met wat leden ziet uitgebreid.

"Is daarvoor een oplossing", zult u zich afvragen.

Volgens mij wel een goede ook. Er zijn nl. mijns inziens in Spaarndam nog heel wat dames, jongere zowel als van gevorderde leeftijd, die best ook wel eens aan zang kunnen en willen gaan doen. Ditzelfde geldt ook voor de mannen, hier ter plaatse, eveneens jongere, zowel als van gevorderde leeftijd.

Maar stellig niet in de laatste plaats is gedacht aan jongens en meisjes.

Wij hebben hier in Spaarndam een jeugdvereniging. Naar mijn mening bevinden zich in die vereniging jongelui, die Spaarndam's Gemengd Koor heel goed zouden kunnen versterken.

Ik wil dit stukje langzamerhand besluiten met de hoop uit te spreken, dat deze oproep vruchten zal afwerpen. Ik wens van harte, dat dit het geval zal zijn.

Ik zelf ben bestuurder van een vereniging geweest en adviseer u:....."meldt U zich aan".

U kunt hiervoor terecht bij de voorzitter van het koor, de heer G. Klomp. Ook kunt u zich donderdagsavonds aanmelden tijdens de repetities, die plaats vinden in het lokaaltje, dat naast het bedrijfspand van kapper Klomp is gelegen.

Het is na alles wellicht overbodig te zeggen, dat Spaarndam's Gemengd Koor u liever ziet komen dan gaan.

Komt dan ook zingen en liefst zo gauw mogelijk.

EEN ZANGBEWONDERAAR.

De redactie juicht deze opwekking toe. Het is een blijk van enthousiasme voor het verenigingsleven. Dit enthousiasme kan nooit te groot worden. Wie weet, waarvoor het goed is. Misschien groeien we dan wel bijzonder snel naar een dorps huis of, wat goedkoper klinkt, naar een verenigingsgebouw toe.

